

KOMPLEX ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK ALAPSZAK
SZAKIRÁNY NÉLKÜLIEK SZÁMÁRA

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK ALAPSZAK
MINDEN SZAKIRÁNY SZÁMÁRA

(A záróvizsga során a hallgató egy darab tételt húz)

A tételek kidolgozhatók a vonatkozó tantárgyi előadások anyagaiból, valamint a megjelölt szakirodalmakból.

- 1. Mutassa be az államelismerés és a szuverenitás kérdését a nemzetközi jogban!**
 - Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.) (2010): *Nemzetközi jog*. ELTE, Budapest. 38-43., 105-113. old.
 - Malcolm N. Shaw (2008): *Nemzetközi jog*. Complex, Budapest. 342-348. old.
- 2. Fejtse ki a nemzetközi szerződések létrejöttének, teljesítésének és megszűnésének eseteit és egyéb jogi vonatkozásait!**
 - Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.) (2010): *Nemzetközi jog*. ELTE, Budapest., 63-105. old.
 - *A szerződések jogáról szóló*, Bécsben az 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés (Magyarországon kihirdetve: 1987. évi 12. tvr.) 1-9. cikkek, 11-29. cikkek, 31-33. cikkek, 39-41. cikkek, 46-53. cikkek, 56-64. cikkek, 69-72. cikkek.
- 3. Ismertesse az emberi jogok négy generációját, jellemezze az emberi jogi kérdések nemzetközi szabályozásának evolúcióját!**
 - Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.) (2010): *Nemzetközi jog*. ELTE, Budapest. 189-237. old.
 - Buergethal, Thomas (2001): *Nemzetközi emberi jogok*. Helikon Kiadó, Budapest, 29-149. old.
- 4. Mutassa be az Egyesült Nemzetek Szervezetének megszületését, világpolitikai szerepét! Térjen ki a Biztonsági Tanács működésére! Foglalja össze az ENSZ reformjának lehetséges változatait!**
 - Blahó A.- Prandler Á. (2005): *Nemzetközi Szervezetek és Intézmények*. Aula, Budapest. 169-262., 424-434. old.
- 5. Ismertesse a NATO történetét és működési mechanizmusait – a hidegháború alatt és a hidegháborút követően napjainkig!**
 - Blahó A.- Prandler Á. (2005): *Nemzetközi Szervezetek és Intézmények*, Aula, Budapest. 191-197, 249-256, 265-273. old.
 - ZMNE Stratégia és Védelemkutató Intézet: *NATO Kézikönyv*: 17-93, 97-137, 193-211. old.
 - A NATO honlapja és a NATO e-Library anyagai, pl.: *What is NATO?* Letölthető: http://www.nato.int/cps/en/natolive/what_is_nato.htm (2009-09-20), ill. az elektronikus könyvtárból: *A NATO a XXI. században*. Letölthető: http://www.nato.int/docu/21-cent/21st_hun.pdf (2009-09-20)
- 6. Mutassa be az Európa Tanács és az EBESZ megszületését és szerepét!**
 - Blahó A.- Prandler Á. (2005): *Nemzetközi Szervezetek és Intézmények*, Aula, Budapest. 387-410., 377-386. old.
 - <http://www.osce.org/history>

7. **Ismertesse az EU acquist, az Unió jogforrásait és a jogharmonizáció lényegét!**
 - Horváth Zoltán (2011): *Kézikönyv az Európai Unióról* (8. kiadás), HVG-Orac, Budapest. 196-219. old.
8. **Mutassa be az Európai Parlament intézményi szerepének fejlődését, viszonyát a többi intézményhez! Ismertesse az Európai Bizottság összetételét, működését és hatásköreit, külön térjen ki az uniós érdekek képviselésére a döntéshozatalban!**
 - Horváth Zoltán (2011): *Kézikönyv az Európai Unióról*. 8. kiad. Budapest, HVG-Orac, 80-90, 110-124, 156-170. old.
9. **Mutassa be az Európai Bíróság jogértelmezési gyakorlata alapján az Unió jogának működését biztosító elveket! Ismertesse az Európai Bíróság eljárásait!**
 - Horváth Zoltán (2011): *Kézikönyv az Európai Unióról*. 8. kiad. Budapest, HVG-Orac, 128-132, 214-219. old.
10. **Ismertesse az euro bevezetésének történetét (Werner-terv, EMS, ERM-II, Stabilitási és Növekedési Paktum)!**
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 125-153. old
 - Marján Attila (szerk.) (2005): *Az Európai Unió gazdaságtana*, Budapest, HVG Könyvek, 148-161. old.
 - Vigh László (2007): *A függetlenség az Európai Központi Bank esetében. Elméleti megközelítés, koncepcióalkotás és gyakorlat*. PhD disszertáció. 125-141. oldal
11. **Váolja fel az EU-ban a Gazdasági és Monetáris Unió működését az euro bevezetésétől napjainkig (a konvergencia teljesülése, a gazdasági kormányzás perspektívái, a szuverén adósságválság hatásai)!**
 - Marján Attila (szerk.) (2006): *Az Európai Unió gazdasága*. HVG Könyvek, Budapest 148-224. old
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 125-153. old
12. **Ismertesse az Európai Unió lisszaboni stratégiájának megvalósítását és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseit!**
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 203-219. old
 - Moldicz Csaba (2010): 2000 és 2020 között – a Lisszaboni Stratégia múltja és jövője, In: *Magyar EU-Elnökség 2011*, Szerk. Horváth Zoltán, Ódor Bálint, Országgyűlés Hivatala. 151-192. old.
13. **Jellemezze a Közös Agrárpolitika fejlődését, a KAP működésének reformjait (1992, Agenda 2000, 2003, 2008)!**
 - Halmai Péter (2004): *A reform ökonomiája*. Budapest, KJK KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. 75-120. old.
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 247-267. old.
14. **Jellemezze az Európai Unió kohéziós politikáját!**
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 157-198. old.
15. **Hogyan alakul az EU kereskedelmi kapcsolata a kontinens többi államával? (Az Európai Gazdasági Térség, a Stabilizációs és Társulási Szerződések fő pontjai, a mikroállamok kapcsolata, az EU és Oroszország kereskedelmi kapcsolata)**
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 69-81. old.

- 16. Melyek a Közös Kül- és Biztonságpolitika fő történelmi fordulópontjai? (az Európai Politikai Együttműködés létrejötte (EPC), EU Szerződés, Saint Malò-i nyilatkozat, Unió Külügyi és Biztonságpolitikai Főképviseleje)**
- Kengyel Ákos (szerk.)(2010): Az Európai Unió közös politikái. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 481-502. old.
- 17. Jellemezze az Európai Unió keleti bővítésének eredményeit! Mutassa be néhány ország példáján, hogyan fejlődtek ezek az államok, az elmúlt tíz évben!**
- Túry Gábor – Vida Krisztina (szerk) (2011): *Monitoring jelentés 2011. Az Európai Unióhoz 2004-2007-ben csatlakozott Tízek teljesítményéről.* MTA Világgazdasági Kutatóintézet, Budapest 11-89. old.
 - Csaba László (2006): *A fölemelkedő Európa.* Budapest, Akadémiai, 42-77. old., 207-232. old.
- 18. Mutassa be a fegyverzetkorlátozási és leszerelési egyezményeket a hidegháború alatti és az azt követő időszakban!**
- Bruhács János (2009): *Nemzetközi jog III. Nemzetközi szervezetek,* Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 229-256. old.
 - Steve Tullin, Thomas Schmalberger: *A biztonság megértése felé.* 21-200. old.
 - ZMNE Stratégia és Védelemkutató Intézet: *NATO Kézikönyv.* 303-311. old.
- 19. Ismertesse a kubai rakétaválság történetét! Mi a jelentősége a kubai rakétaválságnak a hidegháborús szembenállás szempontjából?**
- John L. Gaddis (2001): *Most már tudjuk. A hidegháború történetének újraértékelése.* Európa Könyvkiadó, Budapest. 9. fejezet
 - Horváth Jenő – Paragi Beáta – Csicsmann László (2009): *Nemzetközi kapcsolatok története 1941-1991.* Grotius könyvtár, BCE, Nemzetközi Tanulmányok Intézete, Budapest, 2009. (6.5. és 6.7. alfejezetek)
 - Fischer Ferenc (2008., több kiadásban): *A kétpólusú világ. (A megosztott világ).* Dialog-Campus, Budapest-Pécs.
- 20. Mutassa be a Kádár-korszak diplomáciáját, értelmezze a súlypontokat és lehetőségeket!**
- Földes György: *Kádár János külpolitikai gondolkodása.* In: *Magyar külpolitikai gondolkodás a XX. században.* szerk. Pritz Pál, Magyar Történelmi Társulat, 2006.
 - Bihari Mihály (2005): *Magyar Politika 1944-2004.* Osiris, Budapest. 298-316. old.;
 - Gazdag Ferenc-Kiss J. László (2004): *Magyar Külpolitika a 20. században.* Zrínyi Nyomda, Budapest. 81-173, 195-313. old.
 - Fülöp Mihály – Sipos Péter (1998): *Magyarország külpolitikája a XX. Században.* Aula, Budapest.
- 21. Ismertesse hazánk külpolitikáját a rendszerváltástól napjainkig!**
- Fülöp Mihály – Sipos Péter (1998): *Magyarország külpolitikája a XX. században.* Aula, Budapest., 1998. 383-458. old.
 - Romsics Ignác (2010): *Magyarország története a XX. században.* Negyedik, javított és bővített kiadás. Osiris, Budapest. 564-571. old.
 - Gazdag Ferenc – Kiss J. László (2004): *Magyar Külpolitika a 20. században.* Zrínyi Nyomda, Budapest. 45-81., 195-327. old.
 - Szuper József (szerk.) (2007): *A közép- és kelet-európai tagállamok az európai „erőtérben”: A magyar külpolitika (Európa-politika) lehetőségei 2020-ig,* Generáció 2020 Közhasznú Egyesület.
 - Csaba László-Jeszenszky Géza-Martonyi János (2009): *Helyünk a világban - A magyar külpolitika útja a 21. században.*

22. Ismertesse az izraeli-palesztin békefolyamatot a madridi konferenciától a második intifáda (felkelés) kirobbanásáig (1991-2000)! Foglalja össze az izraeli-palesztin konfliktus lényegét, és a nemzetközi közösség érdekeit a válság megoldásával kapcsolatosan!

- Rostoványi Zsolt (2006): *Együttélésre ítélve. Zsidók és palesztinok küzdelme a Szentföldért*. Corvina Kiadó, Budapest.
- Martin Gilbert (1998): *Izrael története*. Budapest, Pannonica.
- Gazdik Gyula (1994): *Madridtól a palesztin-izraeli kézfogásig*. Társadalmi Szemle, 1994/1.
- Gazdik Gyula (1996): *Az átalakuló Közel-Kelet: a palesztin autonómia*. Társadalmi Szemle, 1996/4.
- Gazdik Gyula (1998): *Netanjahu és a közel-keleti béke. Oslói folyamat: az úton végig lehet menni*. Társadalmi Szemle, 1998/6.

23. Mutassa be az 1990-es évek délszláv válságai idején született nemzetközi béketerveket és a megvalósult rendezést (béketervek 1992 és 1995 között, Daytoni megállapodás, 1244-es ENSZ BT határozat)!

- Juhász József (1999): *Volt egyszer egy Jugoszlávia*. Budapest, Aula, 262–274. old.
- Juhász József – Márkus László – Tóth Péter – Valki László (2003): *Kinek a békéje? Háború és béke a volt Jugoszláviában*. Budapest, Zrínyi, 166–179. old.

24. Mutassa be a koszovói válság nyomán indított NATO-beavatkozás nemzetközi politikai és jogi aspektusait! Térjen ki Koszovó függetlenségével kapcsolatos vitákra!

- Juhász József – Magyar István – Tóth Péter – Valki László (2000): *Koszovó. Egy válság anatómiája*. Budapest, Osiris, 252–286. old.
- Molnár Tamás: *Koszovó és a nemzetközi jog: Nagyhatalmi érdekek hálójában*. Kitekintő, 2010. július 23. Letölthető:
http://kitekinto.hu/europa/2010/07/23/koszovo_es_a_nemzetkozi_jog_a_nagyhatalmi_erdekek_halojaban&lap=1

25. Elemezze India helyét az új világrendben! (1989 utáni külpolitika és India helye a világgazdaságban)!

- Csicsmann László: *Az indiai külpolitika útkeresése a poszt-bipoláris korszakban*. In: Rada Péter (szerk.): *Új világrend. Nemzetközi kapcsolatok a hidegháború utáni világban*. 119-134. old. Grotrius Könyvtár I. kötet, Corvinus Külügyi és Kulturális Egyesület, Budapest, 2007.
- N. Rózsa Erzsébet: *Az amerikai-indiai békés célú nukleáris megállapodás*. Nemzet és Biztonság, I. évf. 11. szám, 15-22., old. 2008. december
- Csicsmann László – Székely-Doby András (2011): *Dél-Ázsia lehetőségei és kihívásai a 21. század elején*. ORIENT Munkacsoport, KüM – Magyar Külügyi Intézet.
(<http://www.kulugyiintezet.hu/page/default.asp?id=GLPFTU>)

26. Ismertesse a kínai gazdasági reformokat (1978-tól) és elemezze Kína helyét napjaink világgazdaságában!

- Jordán Gyula – Tóth Barna (2005): *Kína a modernizáció útján a XIX-XX. Században*. Budapest, Napvilág.
- Inotai András – Juhász Ottó (2009): *A változó Kína*. Budapest, Akadémiai.
- Matura Tamás: *Kína külpolitikája és a 12. ötéves terv*. MKI Elemzések, E-2011/14. 8. old.
<http://www.kulugyiintezet.hu/pub/default.asp?y=2011&t=2>

- 27. Jellemezze az Európán kívüli (gazdasági és politikai) regionális együttműködéseket!**
- Blahó A.- Prandler Á. (2005): *Nemzetközi Szervezetek és Intézmények*. Aula, Budapest. 351-373. old.
 - <http://www.asean.org/>
 - <http://www.ustr.gov/trade-agreements/free-trade-agreements/north-american-free-trade-agreement-nafta>
- 28. Mutassa be a fejlődésben megkésett országok helyzetét és szerepét a globalizálódó világgazdaságban! Hogyan alakul az EU külgazdasági kapcsolata ezekkel az államokkal?**
- Csáki György (2011): *A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai*. Napvilág Kiadó, Budapest. 198-211. old.
 - Kengyel Ákos (szerk.)(2010): *Az Európai Unió közös politikái*. Akadémiai Kiadó, Zrt, Bp. 81-100. old.
- 29. Mutassa be az árfolyam-típusok és az árfolyamalakulás lényegét!**
- Csáki György (2011): *A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai*. Napvilág Kiadó, Budapest. 293-298. old.
- 30. Ismertesse a „civilizációs törésvonal” fogalmát Huntington nyomán! Értelmezze a civilizációs törésvonal fogalmát az iszlám és a nyugati civilizáció közötti történelmi kapcsolatokon keresztül!**
- Csicsmann László: *Európa és az iszlám világ I-II*. In: *Élet és Tudomány*, LXI. évfolyam 21-22. szám, 2006. május 26. (pp. 655-657.) és június 2. (pp. 687-689.)
 - Rostoványi Zsolt: (2004): *Az iszlám világ és a Nyugat*. Corvina Kiadó, Budapest.
 - Bassam Tibi (2003): *A kereszties háború és dzsiháid. Az iszlám és a keresztény világ*. Corvina, Budapest.
 - Huntington, S. P.: *A civilizációk összecsapása*. In: Kovács Zsuzsa – Németi Tamás (szerk.): *Szeptember 11. Értelmezések, elméletek, viták*. Budapest, 2002, Balassi Kiadó, 11-30.